

Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогіки
Відділ дидактики
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Польсько-українська науково-дослідницька лабораторія психодидактики
імені Яна Амоса Коменського
Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Університет Саскатчевана (Канада)
Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна (Білорусь)
Вища школа бізнесу та наук про здоров'я в м. Лодзі (Польща)
Вища школа професійної освіти імені Я. А. Коменського у м. Лешно (Польща)
Гродненський державний університет імені Янки Купали (Білорусь)
ГУО «Гродненський обласний інститут розвитку освіти» (Білорусь)
Казахський національний педагогічний університет імені Абая (Казахстан)

Освіта ХХІ століття: теорія, практика, перспективи

Матеріали
Першої міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції
(18 квітня 2019 року, м. Київ)

Київ–2019

УДК 37.02:005.745](082.1)

*Схвалено до друку на засіданні відділу дидактики
Інституту педагогіки
Національної академії педагогічних наук України
(протокол від 04.04.2019 р. № 4)*

Редакційна колегія:

Васьківська Г. О. (голов. ред.), Бібік Н. М.,
Косяничук С. В., Осадченко І. І., Шелестова Л. В.

Освіта XXI століття: теорія, практика, перспективи : матеріали Першої міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 18 квіт. 2019 р. / Дидактика: теорія і практика : зб. наук. праць. Київ : Фенікс, 2019. 268 с.

До збірника увійшли матеріали Першої міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Освіта XXI століття: теорія, практика, перспективи». Основна тематика представлених доповідей відповідає напрямам роботи конференції: теорія освіти і навчання; сучасні освітні інновації; методика навчання в сучасному освітньому середовищі; технологізація освіти: проблеми, ідеї, шляхи розв'язання; сучасні підходи до формування змісту освіти; компетентність як показник якості освіти в сучасній школі; діагностика ефективності процесу навчання.

Для науковців, аспірантів, магістрантів, викладачів і студентів вищих закладів освіти, педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, усіх тих, хто причетний до освітньої галузі.

УДК 7.02:005.745](082.1)

*За достовірність фактів, прізвищ, наведених дат, найменувань,
цифрових даних відповідальність несуть автори публікацій.*

© Відділ дидактики
Інституту педагогіки
НАПН України, 2019.
© Автори матеріалів, 2019.

З М І С Т

Вступне слово	9
Бібік Надія. Навчальна взаємодія як чинник соціалізації молодших школярів (Україна).....	10
Васьківська Галина. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб реалізації трисуб'єктної взаємодії у старшій школі (Україна).....	13
Величко Людмила. В очікуванні нового атрактора (Україна)	17
Клинков Георги. Коучинг-система как инструмент реализации образовательно-поведенческой парадигмы (Болгарія).....	20
Козак Людмила, Козлітін Денис. Підготовка майбутніх педагогів до проектної діяльності з використанням цифрових технологій (Україна).....	22
Локшина Олена. До питання про моніторинг упровадження компетентнісного підходу в шкільну освіту країн Європейського Союзу: орієнтири для України (Україна)	25
Назаренко Тетяна. Методичне забезпечення навчання економіки у закладах загальної середньої освіти (Україна).....	26
Осадченко Інна. Обґрунтування поняття «дидактична система» у контексті сучасної початкової школи (Україна)	29
Пометун Олена, Гупан Нестор. Технологія розвитку критичного мислення як інноваційне педагогічне явище (Україна)	32
Савченко Олександра. Формування рефлексивної позиції молодшого школяра у навчанні (Україна).....	35
Степанюк Алла, Грубінко Василь, Колесник Марина. Інноваційні підходи до формування змісту природничої освіти школярів (Україна)	37
Шелестова Людмила. Сучасні тенденції реалізації педагогічних технологій розвитку творчих здібностей старшокласників в умовах профільного навчання (Україна)	40
Szulich Piotr. Facebook: до проблеми особистісної ідентичності (Польща)	42
Januś Stanisław, Rejman Józef. Аксіонормативність системи освіти і ціннісні ідеали особистості (Польща)	45
Колев Иван. К вопросу о новом этапе современной глобализации (Болгарія)	47

<i>Барановська Олена.</i> Педагогічні технології профільного навчання за філологічним спрямуванням: принципи реалізації (Україна)	50
<i>Беседа Наталія.</i> Організаційно-методичні основи диференційованого фізичного виховання студентів технічних спеціальностей (Україна)	52
<i>Бондаренко Неллі.</i> Культурна компетентність як проблема української лінгводидактики (Україна)	55
<i>Васьківська Олена.</i> Уміння діалогічного спілкування як чинник розвитку особистості у процесі педагогічної взаємодії (Україна)	58
<i>Ващенко Лідія.</i> До питання зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання на базовому рівні (Україна).....	60
<i>Волошко Лариса.</i> Оцінювання професійних компетенцій студентів як складова забезпечення якості вищої освіти (Україна)	63
<i>Вороненко Тетяна.</i> Використання міні-проектів під час викладання курсів за вибором (Україна)	66
<i>Гривко Антоніна, Жук Юрій.</i> Дослідження впливу функціонально-варіативних чинників на результативні показники тестування з української мови (Україна)	68
<i>Жукова Алла.</i> Науково-теоретичні засади міжпредметних зв'язків (Україна)	70
<i>Zakharchuk Nataliia.</i> Academic Culture Differences (Канада)	75
<i>Ивлева Надежда.</i> Развитие духовной культуры молодежи и туристичная уникальность казахского языка – объект и предмет современных исследований (Казахстан).....	77
<i>Кизенко Василь.</i> Дидактичні особливості і соціалізаційний потенціал технологій інтерактивного навчання (Україна)	80
<i>Косянчук Сергій.</i> Феноменно радикалізований конструкт як особистісно-соціальна детермінанта реалізації педагогічних технологій (Україна)	83
<i>Кравчук Ольга.</i> Провідні ідеї еколого-економічного спрямування у процесі реалізації профільного навчання (Україна)	86
<i>Кришмарел Вікторія.</i> Потенціал філософії та релігієзнавства в лицях України (Україна)	88
<i>Малієнко Юлія.</i> Якість історичної освіти як показник компетентісно орієнтованого навчання історії старшокласників (Україна)	91
<i>Мамосєв Біналі.</i> Збереження та розвиток освіти Казахстану – інваріантні умови формування майбутнього країни (Казахстан)	93

<i>Мартиненко Валентина.</i> Художні і нехудожні тексти у змісті читацької діяльності молодших школярів (Україна)	95
<i>Матяш Надія.</i> Упровадження компетентнісного підходу до навчання біології в Україні (Україна)	98
<i>Мороз Петро.</i> Система дослідницьких завдань практикуму «Історія України в джерелах» як засіб формування історичної предметної та ключових компетентностей старшокласників (Україна)	100
<i>Наконечна Аліна.</i> Зв'язне мовлення як поняття і ресурс суб'єкт-суб'єктної взаємодії в освітньому середовищі початкової школи (Україна)	103
<i>Нікольська Ніна.</i> Типи двомовних шкіл у США (Україна)	106
<i>Омаров Кайрат, Алдажарова А. Т.</i> Туристично-краєзнавча діяльність і підготовки фахівців у галузі туризму (Казахстан)	109
<i>Онопрієнко Оксана.</i> Дидактико-методичні вимоги до розроблення інструментарію оцінювання результатів навчання у початковій школі (Україна)	111
<i>Пономарьова Катерина.</i> Особливості змісту початкового курсу мовно-літературної освіти в новій українській школі (Україна)	114
<i>Ремех Тетяна.</i> Зміст та умови ефективного навчання учнів громадянства (Україна)	117
<i>Шевченко Антоніна.</i> Підготовка менеджерів освітніх організацій до забезпечення психологічного здоров'я (Україна)	119
<i>Алдабергена Айnur, Омарова Гульнар.</i> К вопросу о научной картине мира в языковом сознании: лингвокультурологический аспект (Казахстан).....	122
<i>Ахмад Олена.</i> Зміст навчання арабської мови гімназистів у контексті розвитку їх громадянської компетентності (Україна)	125
<i>Бобер Марія.</i> Навчальна діяльність молодших школярів: особливості формування громадянської компетентності (Україна)	128
<i>Бойко Тетяна, Ходорич Оксана.</i> Реалізація проектних технологій на основі міжпредметних зв'язків у викладанні зарубіжної літератури в умовах інноваційного середовища гімназії (Україна)	131
<i>Бровко Катерина.</i> Роль спецкурсів у формуванні корпоративної культури студентів (Україна)	134
<i>Вашуленко Оксана.</i> Формування комунікативно-мовленневих умінь молодших школярів на уроках літературного читання (Україна)	137

<i>Джигора Наталія.</i> Сучасні підходи до навчання турецької мови у концепті Нової української школи (Україна)	139
<i>Дзененко Олександра.</i> Формування соціальної компетентності молодших школярів на уроках «Я у світі» (Україна)	142
<i>Діденко Галина.</i> Індивідуалізація як ефективний спосіб реалізації профільного навчання (Україна)	144
<i>Євтушенко Олена.</i> Інтегрований курс «природничі науки»: інваріантні завдання, варіативність реалізації (Україна)	147
<i>Жиденко Тамара.</i> Контрастивна лінгвістика як синхронно-порівняльне дослідження мовних систем (Україна).....	150
<i>Zięba-Kołodziej Beata.</i> Статеве виховання – виклик сучасного суспільства (Польща)	153
<i>Замаскіна Поліна.</i> Соціальне партнерство як засіб підвищення якості гімназійної освіти (Україна)	155
<i>Іванченко Тетяна.</i> Формування духовно-моральних цінностей молодших школярів у процесі навчання (Україна)	157
<i>Ігнатенко Ельвіра.</i> «Кавалер Глюк» та «Крейслеріана» як прояв взаємопроникливості та взаємодії різних видів мистецтва (літератури, музики) (Україна)	160
<i>Калиновська Ірина.</i> Загальна характеристика дослідження професійної підготовки майбутнього психолога до роботи в інклюзивних навчальних закладах (Україна)	162
<i>Карпенко Зоя.</i> Уроки японської мови: культурно-мовні цінності Країни Вранішнього Сонця у діалозі культур (Україна)	165
<i>Карповець Уляна.</i> Формування моральних цінностей у молодших школярів засобами казки (Україна)	168
<i>Коблик Віталій.</i> Виховання у студентів педагогічних закладів вищої освіти ціннісного ставлення до праці (Україна)	171
<i>Кузіна Оксана.</i> Технологізація освіти: проблеми, ідеї, шляхи розв'язання (Україна)	173
<i>Кузницька Ірина.</i> Ціннісні орієнтації дітей молодшого шкільного віку: особливості формування у процесі педагогічної взаємодії (Україна)	176
<i>Луца Ванда.</i> Ефективність освітнього середовища гімназії: предметні знання і міжпредметні зв'язки (Україна)	179
<i>Майор Ольга.</i> Особливості управління науково-методичною роботою у закладах загальної середньої освіти (Україна)	182

Масловська Людмила. Освітні інновації у навчанні української мови (Україна)	185
Маханькова Вікторія. Нова українська школа: роль і функції практичного психолога в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти (Україна)	189
Миленкевич Юлія. Маркетингові комунікації в системі освіти Республіки Білорусь (Білорусь)	192
Мілюк Катерина. Підходи до навчання китайської мови у педагогічній системі Київської гімназії східних мов № 1 (Україна)	194
Моргун Інна. Професійна компетентність учителя-логопеда як показник якості освіти (Україна)	197
Мороз Ірина. Принципи добору історичних джерел до практикуму «Історія України в джерелах» (Україна)	200
Москвічова Діана. Соціальна компетентність молодшого школяра: деякі аспекти аналізу поняття (Україна)	202
Науменко Марина. Сучасні освітні інструменти у формуванні конкурентоспроможного фахівця дошкільної освіти (Україна)	205
Новікова Юлія. Розвиток ритмічного відчуття та звуковисотного слуху учнів на уроках музичного мистецтва засобами використання інноваційних технологій навчання (Україна)	208
Орішак Людмила. Мультипрофільне навчання: здобутки, переваги, перспективи гімназії № 290 м. Києва (Україна)	210
Пашко Наталія. Формування пізнавального інтересу молодших школярів у процесі навчання як психолого-педагогічна проблема (Україна)	214
Подгорний Геннадій. Перська мова як джерело пізнання етнічної ментальності та культурно-мовних цінностей іранців в освітньому середовищі гімназії (Україна)	216
Поліщук Аліна. Особливості використання технологій інтерактивного навчання у закладах дошкільної освіти (Україна)	219
Проскура Оксана. Освітня дипломатія: визнання інноваційності педагогічної системи для освіти України XXI століття (Україна)	222
Савченко Михайло. Проблема реалізації інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів: комплексний підхід (Україна)	225
Саліх Саліх Абд. Залучення носіїв арабської мови як чинник розвитку комунікативних стратегій учнів старшої школи (Україна)	228

<i>Самохіна Наталія.</i> Синтез мистецтв на уроках зарубіжної літератури як поліфункціональний педагогічний засіб (Україна)	230
<i>Сахно Оксана.</i> Методика навчання в сучасному освітньому середовищі (Україна)	233
<i>Сегеда Жанна.</i> Дидактичний потенціал курсу «Література Сходу» у системі профільного навчання гімназистів (Україна)	237
<i>Скиба Галина.</i> Технології інтерактивного навчання як інструмент педагогічної взаємодії (Україна)	239
<i>Спіріна Леся.</i> Розвиток наукового мислення і формування морально-громадянських цінностей учнів на уроках хімії (Україна)	242
<i>Стаховська Оксана.</i> Упровадження елементів е-навчання у закладі загальної середньої освіти (Україна)	245
<i>Таран Валентина.</i> Міжпредметна інтеграція на уроках художньо-естетичного циклу: особливості реалізації (Україна)	247
<i>Тиндирика Олена.</i> Міжпредметні зв'язки на уроках історії як засіб формування компетентностей учня (Україна)	250
<i>Трушина Юлія.</i> Організація проектного навчання у початковій школі (Україна)	253
<i>Ухіна Надія.</i> Турецька мова як джерело розвитку культурно-мовних цінностей та комунікативної компетентності гімназистів у педагогічній системі іншомовної освіти (Україна)	255
<i>Ушакова Тетяна.</i> Розвиток учнівської творчості і національно-патріотичне виховання засобами української мови та літератури (Україна)	259
<i>Чепурна Інна.</i> Особистісний розвиток молодшого школяра у процесі реалізації методу проектів (Україна)	262
<i>Шкарабура Яна.</i> Дидактична гра як засіб активізації навчальної діяльності молодших школярів (Україна)	264

печують активність дитини у суб'єкт-суб'єктному процесі взаємодії з соціокультурною дійсністю та на її основі формування соціального досвіду.

Узагальнення досвіду, який накопичений окремими освітніми установами щодо формування соціальної компетентності молодших школярів, свідчить, що педагогічно продумана система роботи з такими дітьми можлива лише на основі моделі, яка враховує сукупність соціокультурних обставин, за яких відбувається соціальне становлення молодших школярів.

¹ Биковська О. В. Реалізація компетентнісного підходу в позашкільній освіті та вихованні. *Позашкільна освіта та виховання*. 2007. № 2. С. 7–16.

² Борбич Н. В. Соціальна компетентність як складова частина компетентнісного підходу. *Педагогічний пошук*. 2011. № 2. С. 11–13.

³ Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.

⁴ Чернуха Н. М. Пріоритети успішної соціалізації особистості : акмеологічний підхід. *Акмеологія – наука XXI століття : матер. IV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 30 трав. 2014 р.)*. Київ, 2014. С. 47–52.

⁵ Vaskivska G. Socialization of the High School Students in the Process of the System of Knowledge about Human Formation. *The advanced science journal*. Torrance, CA, United States. 2013, January. Issue 1. P. 55–58.

⁶ Косянчук С. В. Соціальносутнісні детермінанти розвитку педагогічних технологій профільного навчання: дефініційний аспект. *Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка* : зб. наук. праць. Полтава, 2018. Вип. 3. С. 84–98. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711796>

⁷ Бондаренко Н. В., Косянчук С. В. Соціальний аспект формування українськомовної компетентності старшокласників. *Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка* : зб. наук. праць. Полтава, 2018. Вип. 3. С. 99–113. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711129>

⁸ Калинина Н. В. *Развитие социальной компетентности школьников в образовательной среде : психолого-педагогическое сопровождение*. Ульяновск : УИПК ПРО, 2004. 228 с.

⁹ Гончарова-Горяньська М. Соціальна компетентність : поняття, зміст, шляхи формування в дослідженнях зарубіжних авторів. *Рідна школа*. 2004. № 7–8.

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Науменко Марина,
магістрант Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Питання дошкільної освіти розглядаються сучасними науковцями та практиками в динаміці, на гуманістичних засадах особистісно-орієнтованої моделі партнерської взаємодії дорослих – батьків та дошкільних педагогічних працівників, причетних до питань дошкільного дитинства. Проблема якості професійної підготовки дошкільного педагога у закладі дошкільної освіти обумовлена низкою об'єктивних і суб'єктивних чинників, серед яких – зміни в системі сучасної освіти, зокрема, початкової^{1,2}.

Процеси змін у початкових ланках освіти – дошкільній та початковій – взаємообумовлені та взаємодопільні, що спричиняє перегляд концептуа-

темою знань з галузей історії й культури людського спілкування, мистецтва адаптації й уміння організовувати особистий життєвий простір.

Спираючись на аналіз численних визначень соціальної компетентності особистості, запропонованих К. Рубін і Л. Роуз-Крэнор, Н. Калініна підкреслює, що, по-перше, змістоформульованим чинником поняття соціальної компетентності є «ефективність взаємодії»⁸, по-друге, пропонує розробляти сутність цього процесу з урахуванням новостворень часу. У зв'язку з цим для юнацтва автор висуває як загальний показник сформованості соціальної компетентності свідомість життя й рекомендує фахівцям акцентувати на цьому у виховній роботі.

Певною мірою продовжуючи такий підхід, деякі науковці вважають, що зміст соціальної компетентності особистості складають взаємозв'язки знань, умінь, навичок та досвіду. Так, М. Гончарова-Горяньська подала його так:

- «знати»: знання, необхідні для реалізації соціальних технологій; цінності, які скеровують використання знань і вмінь;
- «вміти»: не лише способи реалізації знань, а й уміння особистості вільного та свідомого самовизначення як у внутрішньому духовному досвіді, так і у зовнішній соціальній дійсності;
- «досягати»: уміння реалізувати поставлені цілі в межах закону, моралі, культури;
- «відповідати»: діяльність та поведінка особистості відповідають вимогам, які висувають до особистості держава, соціум, родина, фах тощо⁹.

Зазначена відповідальність проявляється в умінні особистості здійснювати свої обов'язки, права, повноваження на відповідному соціальному та культурному рівнях. Соціальна компетентність як аспект індивідуальної свідомості відповідає за конструювання особистістю соціальних стосунків усіх рівнів, починаючи з родини і закінчуючи суспільством.

З погляду структури соціальної компетентності можна зазначити, що вона змінюється залежно від переконань дослідників, тому існують певні суперечності в інтерпретації її структурних елементів.

Здійснений аналіз наукової літератури й публікацій з досліджуваної проблеми свідчить про те, що у науковому середовищі зустрічається отождолення понять «компетенція» і «компетентність», коли вони визначаються як здатність, призначену для виконання конкретних функцій або розв'язання завдань. Відповідно до цього соціальна компетентність визначається по-різному, зокрема, – як поінформованість, що дає людині можливість успішно діяти, уміння поводити себе відповідно до системи соціальних правил і за встановленими зразками поведінки; прояв комплексу спеціальних здатностей індивіда, грамотно застосовувати систему когнітивних правил, розпоряджатися ними відповідно до вимог конкретного соціуму й ситуації, його готовності поліпшувати рівень особистісних досягнень, що дають змогу розв'язувати соціальні проблеми, гармонізувати стосунки з оточуючими людьми.

Під соціальною компетентністю молодшого школяра розуміємо компетентне утворення в структурі його ключових компетентностей, що відображає цінності, знання, уміння, здатності та особистісні якості, які забез-

льних засад професійної підготовки майбутніх педагогів. Фахова підготовка майбутніх педагогів розглядається як особистісне надбання та ціннісні здобутки кожного, хто ставить собі за мету стати конкурентоспроможним педагогом та реалізувати завдання дошкільної освіти.

Становлення особистості молодого фахівця пов'язується з формуванням у нього професійної позиції – визначення свого становища в системі ставлень з колегами та дітьми. Традиційно кожна освітня установа використовує власні технології підтримки професійного становлення педагога, що, як свідчить досвід практиків, проходить у п'ять етапів³. Але, якщо в період навчання в університеті цей процес відбувається як групова чи командна діяльність, то в період самостійної професійної діяльності переважно як процес саморозвитку й самовдосконалення. Дослідники зазначають, що основні завдання традиційної школи (подати знання) змінюються у зв'язку зі зростанням потоку інформації, технологізацією всіх аспектів життя, що й вимагає підготовленого до цих умов педагога, інтерактивного за своєю суттю⁴ (с. 48). Водночас, для збереження високого професійного статусу (конкурентоспроможності) неабияке значення має співпраця з колегами. Отже, процес здобуття фаху в вищій школі ми розглядаємо як простір набуття компетентностей, освоєння технологій самореалізації та самопроєктування задля формування первинної конкурентоспроможності.

Дослідник В. Биков одним із визначальних напрямів розв'язання проблем підвищення якості освіти вбачає розвиток педагогічних систем, де передбачається використання відкритого навчального середовища, формування його засобів і технологій. У сучасному світі цифрових технологій освіта не йде осторонь, тому в навчальному середовищі провідне місце посідають комп'ютерно орієнтовані засоби та інформаційно-комунікаційні технології, на основі яких, передусім, будується інформаційно-комунікаційна платформа відкритої освіти, завдяки чому інформатизація освіти як суспільне явище стає важливим чинником та сучасним інструментом інноваційного розвитку освіти⁵.

Система професійної підготовки передбачає, щонайперше, процес і результат якісного засвоєння галузевих знань в єдності з індивідуальною творчою самореалізацією, формуванням світогляду та інших якостей особистості, характерних для конкурентоспроможного працівника. Сюди відносимо і вміння використовувати сучасні освітні інструменти. Інструментарій педагога – чи не одне з найактуальніших питань сучасності, адже ніщо не стоїть на місці й кожен педагог, майбутній вихователь мають іти «в ногу з часом», щодень працювати над самовдосконаленням.

Оскільки найціннішим людським ресурсом вважають час, необхідно розумно його використовувати. Застосування ІКТ в сфері дошкільної освіти значно поліпшує діяльність закладів: обробка і передавання даних, швидка комунікація з усіма учасниками освітнього процесу, ведення ділової документації, участь у міжнародних семінарах і конференціях, обмін педагогічним досвідом, формування елементарної комп'ютерної грамотності дошкільників.

Уміння педагогом обрати й ефективно використати той чи інший інструмент у своїй роботі свідчить про його професійну компетентність і